

ГАСЦІЕЦ!

*Еўропу будзе
разам тут!*

N 5(39), ЧЭРВЕНЬ 2005 ГОДА

ШЧАСЛІВЫЯ ПРАДПРЫМАЛЬНІКІ!

Менавіта пра гэта думалася недасведчанаму чалавеку, які слухаў дзяржайныя СМІ пасля выдання указа №285 "Аб некаторых мерах дзеля рэгулявання прадпрымальніцкай дзейнасці" ад 18 чэрвеня. На розныя галасы розныя дыктары апавядалі пра шчаслівую долю, якая чакае беларускіх прадпрамальнікаў пасля увядзення дадзенага указа ў дзеянне. Прадпрымальнікам не трэба будзе плаціць падатак на дабаўленую вартасць да 31 студзеня 2006 г. Арэндная плата памяшана ў 2-3 разы. Не трэба весці складаную документацыю. Заплаці фіксаваны падатак у трайным памеры і працуі шчасліва.

Да усёй гэтай рэкламнай кампаніі адразу пачало развівацца пачуцце недаверу. Не можа сёняшняя беларуская улада станоўча адносіцца да прадпрымальніка, які працуе ў альтэрнатыўным накірунку да дзяржаўнага эканамічнага курсу – рынковага сацыялізму. Ды і ў памяці засталіся слова кіраўніка пра тое, што ў 2006 годзе ён пацісне руку апошняму прадпрымальніку. И хоць гэта, канешне, эмацыйнае выкаванне,

але пэўная доля праўды ў ім прысутнічае.

І разрэкламаваны указ у пэўнай ступені накіраваны на тое, каб гэтае выкаванне спраўдзілася. Калі спраўдзіцца не да 2006 года ў поўным аб'ёме, то шэрагі прадпрымальнікаў павінны паменшицца за гэты час істотна. Па-першае, ласка ўладаў заключаецца ў тым, што падатковы прэс па фіксаванай цане павялічыцца ў тро разы з раней існаваўшым. Па-другое, штрафные санкцыі за парушэнні таксама істотна павялічаны і пачынаюцца з мінімальнага ўзроўня ў 30 базавых мінімальных велічынь і сягаюць да 100 базавых. Па-трэцце, праблема падатку на дабаўленую вартасць не знята, а адкладзена да 2007 года. Па-четвёртае, трэба весці рух усіх наяўных тавараў і не дапускаць пры гэтым памылак. Па-пятае, уводзіцца абмежаванне на валодання чатырмя аўтамабілі, але пакуль невядома што гэта такое – адзін шапік, адзін склад і два аўтамабілі ці штосьці іншае. Па-шостае, падаткі складаюць да 78% кошту тавара, а нацэнку афіцыйна ў прыватнай краме

магчыма рабіць на 30%.

Вось і радуйцеся ад гэтых дабротаў беларускія прадпрымальнікі! Як пажартавалі браней – павадок зрабілі карацей, а міску з ежай адсуналі даўней. І рост цэнаў на тавары для аплаты ўзросшых падаткаў ляжа на кішэню пакупнікоў. І сбыт тавараў паменшицца – асабліва ў правінцыі, дзе не такія накручаныя заробкі, як у сталіцы. Але гэта ўжо іншая гісторыя за межамі рэкламнай кампаніі аб дабраце ўладаў да прадпрымальнікаў.

Выратаваць прадпрымальнікаў магла б іх арганізаванасць і разуменне того, што яны павінны вылучыць сваіх прадстаўнікоў у прадстаўнічыя органы, мясцовыя Саветы для адстойвання права на цывілізаваныя ўмовы працы. Пакуль, жаль, у асяроддзі сярэдняга класу пераважвае эгаізм і скваленасць, што амаль не пакідае надзею на змену да лепшага. Калі б улада стварыла наўмальныя ўмовы прадпрымальніцкай дзейнасці пры якіх пры якіх сярэдні клас быў бы упэўнены ў будучыні.

Леанід Гаравы

З кожным годам у Гарадоцкім раёне памянашэцца колькасць навучальных установ. Пра гэта і другія навіны нашага жыцця чытаіце на

➤ СТАР. 2

Як съведчыл лекары, падчас галадаванья арганізм знаходзіцца ў стане фізіялагічнага адпачынку. Паколькі ежа ў арганізм не паступае, дык спыняеца перыстальтыка кішечніка.

➤ СТАР. 3

Изменение юридического адреса вынуждает региональные структуры вносить изменения в документы, поданные в местные учреждения юстиции. Практика показывает, что даже в мелочах низовые структуры партий и общественных объединений не всегда могут договориться с работниками исполнкомов.

➤ СТАР. 4

ІНТЭРНЭТ-НАВІНЫ

Працягвае удасканалівацца сайт <http://www.hasciniec.org> актыўвістаў НДА паўночна-усходній часткі Віцебшчыны. За апошні месяц зроблены удасканалені дызайна сайту, а таксама значна лягчэй стала трапляць на наўіны з нашых раёнаў — Віцебскага, Гарадоцкага, Бешанковіцкага, Шумілінскага. Адначасова з гэтым з'явіўся інфор-

мер аб прагнозе надвор'я на усходні рэгіён Віцебшчыны. Таксама павялічылася колькасць іконак партнэрскіх сайтуў з якіх магчыма атрымаць праўдзівую інфармацыю.

Важней часткай працы над сайтом стала павелічэнне частаты апытання наведвальнікаў сайта. За чэрвень такіх апытанняў зроблена два і вынікі іх прадстаўлены вашай увазе.

Як Вы ставіцесь да галадоўкі адлічаных па палітычных матывах з навучальных установ у г. Жодзіна?

Падтрымліваю і ўхваляю 81,48%

Мяне гэта не хвалюе 0%

Упершыню чую 0%

Гэта нічога не дасць 18,52%

Як Вы ставіцесь да прысудаў А. Клімаву, П. Севярыну і М. Статкевічу - па 1,5-2 гады хіміі?

Гэта палітычны заказ улады 100%

Не трэба парушаць існуючэе заканадаўства... 0%

Суд праявіў гуманізм 0%

Нічога пра гэта не ведаю 0%

● Наша жыццё

ШКОЛ СТАНОВІЦЦА ЎСЁ МЕНЕЙ

З кожным годам у Гарадоцкім раёне. Калі першай закрытай у ХХІ стагоддзі была Канчанская базавая школа, што мясцілася ў некалькіх драўляных будынках пабудаваных больш 70 гадоў назад, то было зразумела — яшчэ пару год і яна рухне. Але пасля гэтага сталі зачыняцца школы ў тыповых будынках — Хмяльніцкая БШ, Газьбінская

БШ. Пры гэтым новы двухпавярховы будынак Газьбінский БШ не справіў і сваё дзесяцігоддзе і яго вымушаны былі пакінуць дзеци, якіх засталася толькі 25.

І вось напрыканцы мая настаўнікам Обальскай БШ таксама абвясцілі, што закрываецца школа. Па тэмпах закрыцця школ наш раён, мусіць, лідер у краіне.

КОЛЬКАСЦЬ АГРАПРАДПРЫЕМСТВАУ СКАРАЧАЕЦЦА

І гэта дазваляе адразу зменшыць колькасць стратных прадпрыемстваў. Калі ў 90-х гадах на Гарадоччыне было 32 калгасы і саўгасы, то зараз засталася толькі 14. Былыя калгасы і саўгасы становіцца аддзяленнямі суперграрганізацый. Сярод іх вылучаецца ААТ "Гарадоцкі райаграснаб", або як раней называлі райсельгасцэнтру. Далучаныя да яе шэсць калгасаў і саўгасаў ўжо ніколі не дадуць сумную статыстыку 6 стратных прадпрыемстваў, а могуць даць толькі адно стратнае прадпрыемства, якое ахоплівае амаль чвэрць раёна. Пакуль пры дзяржаўнай падтрымцы справы ў аграснабе ідуць добра — ёсьць рост вырабу малака, зерня і адпаведна сваечасова выплачваецца зарплата.

ПАСТУПІЛА Ў ПРАДАЖУ КНІГА "ПАМЯЦЬ"

Гарадоцкага раёну, якая стала адной з апошніх у гісторычнай серыі выданняў "Памяць". Серыя была распачата амаль дваццатцю гадоў назад і вось — ў 2005 годзе фінішует. У гэтым значная заслуга Садоўскай Святланы, супрацоўніцы Гарадоцкага краязнаўчага музея, якая

прысвяціла ёй амаль ўсё апошніе дзесяцігоддзе.

І калі першыя асобнікі кнігі на шэрым рынку магчыма было набыць за 25 000 рублёў і пры гэтым вялася гаворка пра кошт у 45 000 рублёў, то праз трэх месяца пасля презентацыі кніга ў крамах каштавае каля 15 000 рублёў.

БОЛЬШ МАГЧЫМАСЦЕЙ СТАЦЬ МАБІЛЬНЫМІ

прадстаўляеца для жыхароў Гарадка і раёна. Імклівае распаўсюджанне мабільной сувязі па краіне адбываецца дзякуючы сетцы устойлівага прыёму мабільной сувязі і пашырэння дылерскай сетцы аператораў "Velcom" і МТС. І калі яшчэ восенню 2003 года ў Гарадку з'явілася прадстаўніцтва МТС, то "Velcom" у раёне не прысутнічаў. Гэта прывяло да значнай перавагі абнентаў МТС — дзесяці да прапорцыі 1 да 10. І вось нарэшце ІП В. Пісарык адкрыў дылерскі пункт сеткі "Velcom". Час "Velcom" страціў, як і значную частку рынку у раёне, але магчымасцей стаць мабільнымі ў гарадчан дабавілася.

НОВАЕ КАФЭ "ЮНА"

распачала сваю працу каля аўтавантажніка г. Гарадка. Атрыманае ў прыватную уласнасць былое памяшканне райбыткамбіната ІП С. Клац адрамантаваў у сучасным стылі. І зараз для спажыўцу працу не толькі магазін,

пункт тэрміновага рамонту абутку, але і пункт харчавання "Юна". Ад быльых кафэ сістэмы грамадскага харчавання кафэ выдзяляеца сучасным дызайном і прыстойнымі цэнамі гандлёвага асартыменту.

ПРОДАЖ ПРАДУКТАЎ ХАРЧАВАННЯ ТОЛЬКІ Ў РАЛЕТАХ

адбываецца з 1 чэрвеня на Гарадоцкім рынку. З сярэдзіны траўня прыпынілі сваю працу адкрытыя кропкі гандлю прадуктамі харчавання і на іх месцы пайшла 8 новых ралетаў для гандлю прадуктамі харчавання. Гэта безумоўна

паляпшае санітарныя умовы гандлю і робіць яго больш цывілізаваным і якасным. Але ўсё гэта адбываецца пры контролю сістэмы райспажыўсаюза, які застаецца манапалістам тэрыторыі прыватнага гандлю.

АСФАЛЬТАВАННЕ ВУЛІЦ

аднавілася ў Гарадку пасля перапынку за апошнюю чвэрць стагоддзя. З пачатку 80-х гадоў у Гарадку амаль не праводзілася асфальтавання вуліц. І вось у 2005 годзе спачатку заасфальтавалі вул. Новую, а зараз да гэтага працэсу далучылі вуліцы каля мікрараёна Гагарына. Заасфальтавалі пачатак вуліц Чкалава і Галіцкага, а таксама праезд паміж імі. Гэта добрая справа. Але, як адзначалі яшчэ ў час першых касмічных палётаў — палет аднага касмічнага карабля каштуе асфальтавання ўсіх вуліц у Беларусі. І вось, калі не лятаем у космас, то заходзім магчымасць асфальтаваць дарогі.

ГАЗІФІКАЦЫЮ РОБІМ САМІ

Менавіта да гэтага прымусіла жыццё жыхароў па вул. Чкалава, якія жадалі убачыць цэнтралізаваны газ у сваіх кватэрах. Жыхарам прыйшлося самастойна вырашыць усе пытанні газіфікацыі: ад праектавання да пракладцы і падключэння газу да сваіх дамоў. У гэтым праек-

це удзельнічае пакуль 8 жыхароў і на кожнага прыходзіцца каля палутара мільёна рублёў на газіфікацыю свайго дому. Праект ажыццяўляецца ужо на працягу тыдня і пакуль ад яго пакутваюць астатнія жыхары вул. Чкалава рух па якой амаль прыпынены у сувязі з землянымі працамі.

РАСІЯ ЗАПРАШАЕ

На будаўніцтва сваёй сталіцы і яе ваколіц. Пра гэта сведчаць рэкламныя аўтавы ў пяці кропках Гарадка — ад акраін і да цэнтру. Заробак ад 300 да 500 дал. ЗША безумоўна вышэй, чым у беларускай правінцыі. Але ўжо большасць працавітых беларусаў даўно працуеца на будоўлях расійскай сталіцы і яе ваколіц.

Пры гэтым нашы будаўнікі амаль безбаронныя перад расійскім заканадаўствам і вымушаны пастаянна рызакаваць вяртаючыся на Радзіму. Існуюць дзесяткі гісторый, калі гарадчане былі абраўваны расійскай міліцыяй пры вяртанні на радзіму. Таму і існуе попыт на беларускіх гастэрбрайтэраў у саюзнай дзяржаве.

КОЛАДЗЕНЬ

Першы месяц літа праўшоў пад знакам працягу рэпрэсій уладаў супраць іншадумства на Беларусі.

Па-першае, улады працягвалі ціск на палітычныя партыі праз патрабаванне юрыдычных адрэсаў партыйных структур наофісах. Гэта квазі-прававы крок Мінюста да палітычных партый з'яўляецца доўгатэрмінова працаванай аперацыяй па знішчэнню палітычных апанентаў. Якая прадпрымальніцкая структура прадаставіць памяшканне для апазіцыйнай структуры, калі адразу магчыма апынуцца пад шквалам разаральных праверак? Колькі будзе каштаваць арэнда для мясцовай суполкі невялічкага афісу? Не меней 25 000 рублёў у месяц. Гэта ціск вядзе да масавай ліквідацыі афіцыйнага статуса дэмакратычнай апазіцыі.

Па-другое, праўшоў чарговы судовы працэс супраць адзінай штодзеннай апазіцый-

ной газеты Беларусі «Народнай волі». Псеўда-апазіцыянер Гайдукевіч выставіў зыск да газеты ў памеры 200 млн. рублёў, дзеяя абароны гонару і атрымання маральнай кампенсацыі. Сума ў дзесяткі разоў вышэй кампенсацыі сям'ям дзяцей якія загінулі ў даўцы на станцыі «Няміга». І пры нашым спрэядлівым судзе атрымаў 100 млн. кампенсацыі. Для суцяшэння.

Па-трэццяе, улады пачалі жорсткі пераслед усіх іншадумцаў на Беларусі, якія маюць намер правесці сходы па абранню дэлегатаў на Кангрэс па абранню адзінага кандыдата ад апазіцыі на выбарах 2006 г.. Пры гэтым ахвярамі пераследу становяцца самыя актыўныя грамадзяне Беларусі: ў Гомелі – супрацоўнік музея, дэпутат гарсавету Юрась Глушакоў, ў Жлобіне – камуніст, намеснік начальніка цэху металургічнага завода Валерый Рыбчанка, у Віцебску актыўіст незарэгістраванага «Маладога Фронту» Яніс Чучман.

Асобнай падзеяй чэрвеня стаіць шматдзённая галадоўка Сяргея Скрабца, былога дэпутата Палаты, кіраўніка апазіцыйнай групы «Рэспубліка». Галадоўка распачата з 15 мая, з першага дня затрымання Скрабца ў Берасці. Такое адчуванне, што уладам мала аказалася матэрыялу пра 200 млн. даляраў, якія быццам везліся праз мяжу для Скрабца і вырашаны канчатковая засудіць апазіцыйнага палітыка. Але мужнасць дэпутата можа прывесці да першай смяротнай галадоўкі на Беларусі.

У чэрвені беларускія прадпрымальнікі атрымалі рашэнні уладаў па вырашэнню праблемы падатка на дабаўленую вартасць. Пры салодкіх каментарыях уладаў у выніку такай дапамогі правінцыйныя прадпрымальнікі павінны плаціць амаль у два разы больш падаткаў. Але пра гэта ужо асаблівая гаворка.

Л. Гаравы.

ДЗЕНЬ 41-Ы: СЯРГЕЙ СКРАБЕЦ НЕ СПЫНЯЕ ГАЛАДОЎКІ ЗА КРАТАМІ

24 чэрвеня інфармациёю пра стан здароўя Сяргея Скрабца нечакана пераказаў вядомы адвакат і праваабаронца Гары Паганяйла. Ён спаслаўся на добра вядомыя яму крыніцы і распавёў пра тое, што робіць апошнім часам у съледчым ізялятары былы дэпутат:

(Паганяйла:) "Канечнэ, ён працягвае галадаваць. Але ён не хацеў бы цяпер афішаваць гэтага, дзеля таго, каб не нанесьці траймы бацькам. Аднак для таго, каб запрацавала перысталтыка (а Скрабец вельмі дасьведчаны галадоўнік), ён зрабіў на некалькі дзён перапынак. Сапраўды, каб прымусіць запрацаваць перысталтыку, ён пачаў ужываць сокі. І ўсё. А потым ён зноў вернецца да галадаванья з ужываньнем выключна вады, для таго, каб працягнуць гэту акцыю. Сама ідэя спыніць галадаванье ім не ўспрымаецца".

Як съвежаць лекары, падчас галадаванья арганізм знаходзіцца ў стане фізіялагічнага адпачынку. Паколькі ежа ў арганізм не паступае, дык спыняеца перыстальтыка кішечніка.

Фактычна тое ж са- мае мне распавёў сёньня і адвакат Скрабца Міхаіл Хоміч, які наведаў яго ў камэры съледчага ізялятару ўвечары 24 чэрвеня:

(Хоміч:) "Чырвань нейкая. Схуднеў з твару. Вусны чырвоныя, пакусаныя... Зрэшты, я могу сказаць, што ён прытрымліваецца сваёй систэмы галадаванья".

Сёньня стала вядомым імя новага съледчага, які пачаў весці справу Сяргея Скрабца. Ім стаў съледчы ў асабліва важных спраўах рэспубліканскай праکуратуры Вячаслав Цераховіч. Малодшы брат экс-парламентара Аляксандар гаворыць, што ён ведае гэтага супрацоўніка праваа-

хойных органаў:

(Скрабец:) "Ен даўно ўжо займаецца гэтай справай, гады трэй".

(Карэспандэнт:) "Маеца на ўвазе справа "БелБабаўскага"?"

(Скрабец:) "Так, гэтая крымінальная справа застаеца".

Нагадаю, што ў красавіку 2003 году супраць Сяргея Скрабца завялі першую справу — тады яго абвінавацілі ў выманьванні крэдытаў у дзяржавы ў той час, калі ён узначальваў Гандлёвы дом "БелБабаўскі". Паводле намесніка генэральнага праکурора Беларусі Мікалая Купрыяна, абедзьве крымінальныя справы цяпер аб'яднаныя ў адну. А берасцейскі съледчы Андрэй Ліванаў, паводле ягоных словаў, цяпер будзе займацца выключна той часткай, якая тычыцца другога абвінавачанья — падрыхтоўка да злачынства і хабарніцтва.

Уладзімер Глод,
Менск.

ЗВОЛЬНЕНЫ ЛІДЭР КАМУНІСТАЎ ЖЛОБІНУ

Дырэкцыя Беларускага металургічнага заводу з працы намесніка начальніка цеха, старшыню Жлобінскай раённай арганізацыі Партыі камуністаў Беларускай Валера Рыбчанкі. Пакуль актыўіст у судзе аспрэчваў папярэднія вымовы адміністрацыі, выйшаў загад пра ягонае звольненне.

У загадзе на звольненіе Валера Рыбчанкі, падпісаным выканайцам абавязкаў генэральнага дырэктара Віктарам Матачкіным, сказана, што звольняеца ён за систэматычнае невыкананне без паважных прычынай абавязкаў, ускладзеных працоўнай дамовай.

(Рыбчанка:) "Дырэкцыя давяршыла пачатое, каб пазбавіцца ад мяне як актыўіста Партыі камуністаў Беларускай. І зрабіла гэта даволі хутка, усяго за паўднія. Да магаеца паказаць астатнім: вось што мыробім зь любым актыўістам, любым іншадумцам".

Сам Валер Рыбчанка зъбіраеца ў судах аспрэчваць свае пакараньні і звольненне.

УДОБНЫЕ НАЧАДИСЬ КРИТИЧЕСКИЕ

Продлиться они могут до президентских выборов, а результат вполне прогнозируем — вместо противостоящих режиму партий и общественных объединений на политической сцене Беларуси должно остаться лишь воспоминание.

Сразу после прошлогоднего референдума Министерство юстиции разослало всем партиям и общественным объединениям письмо «О юридических адресах», в котором информировало получателей о необходимости изменить юридические адреса организационных структур, которые размещаются в квартирах. Срок на выполнение поручения был дан до 1 февраля.

Во-первых, снимать офис — дорогое удовольствие. Как высказался лидер Либерально-демократической партии **Сергей Гайдукевич**, «нужно быть Рокфеллером, чтобы содержать все региональные объединения в офисах».

Во-вторых, изменение юридического адреса вынуждает региональные структуры вносить изменения в документы, поданные в местные учреждения юстиции. Практика показывает, что даже в мелочах низовые структуры партий и общественных объединений не всегда могут договориться с работниками исполнкомов.

В общем, почти все оппозиционеры оттягивали решение «квартирного вопроса», как могли. Однако 1 февраля наступило неизбежно, и все разговоры о правовых и практических аспектах сменины адреса разбились о вполне понятные устремления властей. Тем не менее в феврале Минюст продлил срок выполнения политическими партиями и общественными объединениями требования касательно юридических адресов. Очередной «день икс» наступил в минувшую среду, 1 июня. Отсрочка, вероятно, была обусловлена желанием Минюста соблюсти приличия в отношениях с партиями и НГО. Теперь срок истек, и милостей от Минюста больше ждать не стоит. «Времени было достаточно. Теперь необходимо поставить точку в этом вопросе. Структуры, не выполнившие необходимую процедуру перерегистрации, будут сниматься с учета», — заявил на пресс-конференции 1 июня министр юстиции Виктор Голованов.

Сами партии к этому дню подо-

шли по-разному. Те из них, которые не нашли возможности получить офисное помещение, начали разрушаться в судебном порядке. Например, в последние дни мая Верховный суд принял решение об упразднении двух районных структур Партии БНФ в Гродно. Основанием для ликвидации стало нахождение юридических адресов ячеек в жилом фонде.

Объединенная гражданская партия сама пошла на частичную ликвидацию своих низовых структур и сняла с учета порядка 15 своих региональных организаций. «Если даже мы ликвидируем свои структуры в регионах, наши активисты, которые проживают на данных территориях, вне партии не остаются. В соответствии с уставом партии мы прикрепляем этих людей к ближайшим региональным структурам», — сообщил зампредседателя ОГП Сергей Альфер.

Лидер партии **Анатолий Лебедько** необходимость ликвидации своих структур в регионах расценивает как кампанию репрессий накануне президентских выборов, которую начинает власть в отношении оппозиции: «Безусловно, фактическая ликвидация оргструктур снижает наши возможности как политической структуры в контексте избирательных кампаний (партии, у которых нет зарегистрированной структуры на местах, не смогут выдвигать на данной территории своих кандидатов в депутаты в ходе парламентских и местных выборов. — Д.В.). Но мы реалисты и понимаем, в какой живем стране. Власть желает любыми способами свести влияние партий внутри страны к нулю».

В целом большинство белорусских партий в отведенный им период, как и ОГП, частично ликвидировало низовые структуры, а затем пыталось присоединять людские ресурсы исчезнувших организаций к тем, которые имеют офисные помещения.

Ситуация с неправительственными организациями отличается

ненамного.

— Сегодня спокойно себя в Беларуси могут чувствовать те общественные объединения, которые практически не касаются политических вопросов, заявляют о своей прогосударственной позиции, — говорит Елена Тонкачева, возглавлявшая ликвидированное ОО «Независимое общество правовых исследований». — Оказывать давление на общественные объединения системно начали в 1999 году. Тогда Минюстом специально была проведена перерегистрация общественных объединений с целью «навести порядок» в третьем секторе. Это произошло за полтора года до парламентских выборов. В 2003 году, опять-таки за год до начала избирательного процесса, было ликвидировано порядка 50 общественных организаций. Сегодня, за год до президентских выборов, мы видим вмешательство в процесс деятельности общественных объединений. Третий сектор стараются отвлечь от профессиональной деятельности и заставить решать «квартирный вопрос».

По словам Е.Тонкачевой, «в последние полгода ряд видных общественных объединений, таких как Белорусский Хельсинкский комитет, Белорусская организация трудящихся женщин, был вынужден пойти на ликвидацию своих низовых структур. А что делать? Не снимешь свою региональную структуру с учета в управлении юстиции самостоятельно — это сделают за тебя, а общественной организации за неповоротливость выпишут еще и предупреждение».

Отвечая 1 июня в ходе пресс-конференции на вопрос корреспондента «БДГ», Виктор Голованов сообщил, что до 6 июня управления юстиции на местах должны снять с учета региональные структуры общественных объединений и политических партий, которые все еще располагаются в квартирах. Кто не разбежался, Минюст не виноват.

Дмитрий ВОЛКОВ, «Белорусская деловая газета».

«КАЛІ ІХ ВЫКЛІКАЛІ ДА ДЫРЭКТАРА ТРЭЦІ РАЗ, ДЗЕЦІ ПАЧАЛІ АДМАЎЛЯЦЦА АД СВАІХ ПОДПІСАЙ»

Ганна Соусь, Менск. У Менскім гаспадарчым судзе адбыліся перадсудовыя гутаркі рэдактара "Народнай Волі" з прадстаўнікамі салігорскага прадпрыемства "Беларуськаляй" і горна-хімічнага тэхнікуму Салігорску. Гэтыя ўстановы праз суд абараняюць сваю дзелавую рэпутацыю ў сувязі з тым, што ў "Народнай Волі" пад зваротам руху "Воля народу" былі надрукаваныя подпісы іх работнікаў і наеучэнцаў.

З Салігорску ў Менскі гаспадарчы суд прыбылі прадстаўніца "Беларуськаляю" і дырэктар горна-хімічнага тэхнікуму Салігорску разам з адвакатам. Усе яны адмовіліся патлумачыць для Радыё Свабода сутнасць сваіх прэтэнзіяў да "Народнай Волі". У салігорскім тэхнікуме пад зваротам руху "Воля народу" падпісаліся 37 студэнтаў, і большасць зь іх потым адмовіліся ад сваіх подпісаў альбо сказалі, што ня ставілі іх. Вось што распавёў Радыё Свабода студэнт тэхнікуму Уладзімер Лемяш, які зъбіраў подпісы:

(Лемеш:) "Калі я зъбіраў подпісы, мне гаварылі, што яны нідзе друкавацца ня будуть, што гэта будзе піяр-ак-

цыя. Пры мне падпісаліся чалавек дзевятнаццаць. Ліст з подпісамі быў у іншых групах. Калі пачалося разьбіральніцтва, дзеци спачатку трымаліся. Пасля трэцяга разу, калі іх выклікалі да дырэктора, яны пачалі адмаўляцца. Іх сабралі ў адну группу, далі лісты, дзе ўсё загадзя было напісаны, і яны пад гэтым падпісаліся".

Як паведаміў Радыё Свабода галоўны рэдактар "Народнай Волі" Іосіф Сярэдзіч, у часе перадсудовай гутаркі бакі імкнуліся знайсьці кампраміс. Днямі ў "Народнай Волі" будзе надрукаваны артыкул, у якім будуць выкладзеныя пазыцыі кіраўніцтва тэхнікуму і самой рэдакцыі, і на гэтым канфлікт можа быць вы-

чарпаны. Што да судовых прэтэнзіяў прадпрыемства "Беларуськаляй", то, паводле Сярэдзіча, канфлікт, верагодна, можа быць вырашаны аналагічным чынам, і справа ня дойдзе да суду.

Калі пазовы "Беларуськаляю" і салігорскага тэхнікуму былі без матэрыяльных патрабаванняў, то чацвёрта супрацоўнікай "Беларуськаляю" патрабуюць ад "Народнай Волі" кожны 50 мільёнаў рублёў. І заўтра ў Ленінскім судзе пачненца судовае разьбіральніцтва гэтых пазоваў. А 9 чэрвеня суд пачне разглядаць аналагічныя пазовы чатырох жыхароў Клецку, кожны зь якіх хоча атрымаць ад "Народнай Волі" 5 мільёнаў рублёў.

ДЭПУТАТА РАМУАЛЬДА ҮЛАНА ПАЗБАВІЛІ ПАЎНА- МОЦТВАЎ

Сяргей Астраўцу, Гомель. Дэпутаты Смаргонскага раённага Савету аднагалосна пазбавілі дэпутацкіх паўнамоцтваў прадстаўніка мясцовых дэмакратычных колаў Рамуальда Улана. Ён — прадпрымальнік, у недалёкім мінулым — заснавальнік і рэдактар "Новоі газеты Сморгоні", для закрыцця якой улады зрабілі шмат намаганьняў.

Летась спадара Улана засудзілі да двух гадоў калёні — пасля таго, як ён, едучы на машыне, па неасцярожнасці зъбіў жанчыну на ровары. якая засталася жывой. Паводле смаргонскага праваабаронцы Алеся Дзяргачова, эксперты прызналі Улана невінаватым у здарэнні, і прысуд быў неапраудана жорсткім. У жанчыны была зламана ключыца і пашкоджаны пазваночнік, у рашэнні суду гаварылася, што яна атрымала інваліднасць. Для паранання: летась міліцыянт у Слоніме зъбіў насымерць дзяўчыну і ўцёк зь месца здарэння, суд пакараў яго абмежаваннем волі — гэтак званай "хіміяй".

Летась Улану паводле амністыі скасавалі адзін год пакарання. У калёнію ён ня трапіў, а сёлета ўвогуле падпадаў пад амністыю, авшешчаную да Дня перамогі. Паводле Дзяргачова, дакумэнты аб амністыі Улана і — адпаведна поўным скасаваныні тэрміна пакарання суд павінен быў разгледзець напярэдадні сесіі райсавету, але судовае паседжанье не адбылося. А 22 чэрвеня спадара Улана пазбавілі дэпутацкіх паўнамоцтваў.

АЛЯКСАНДАР КАЗУЛІН ПАПРАСІЎ ПРАБАЧЭНЬНЯ Ў СЯБРАЎ СТВОРАНАГА ІМ РУХУ "ВОЛЯ НАРОДУ"

Уладзімер Глод, Менск. Патэнцыйны кандыдат у прэзыдэнты Беларусі перапрасіў прабачэнньня ў сваім артыкуле, які надрукаваны ў сёньняшнім нумары газеты "Народная Воля".

Аляксандар Казулін называе асноўныя прычыны, якія прывялі да памылак і, паводле ягоных словаў, падштурхнулі яго ў хітра расставленую пастку. Па-першае, вялікі страх жыхароў Беларусі, з-за якога некаторыя падпісанты звароту ў падтрымку руху "Воля народу" наўмысна скажалі свае прозвішчы, ставілі несапраўдныя ініцыялы. Да гэтага дадаецца і моцны ціск на тых, чые прозвішчы былі надрукаваныя. Некаторыя асобы ня вытрымалі і заявілі, што яны сваіх подпісаў пад зваротам ня ставілі. Яшчэ адна прычына, якую называе

спадар Казулін, нядобрасумленнасць некаторых зборшчыкаў подпісаў, якія падкінулі ў съпіс долю "мёртвых душаў". І, нарэшце, як съцвярджае спадар Казулін, высьветлілася, што сярод зборшчыкаў подпісаў створанага руху апынуліся і прафэсійныя правакатары.

Палітолягі падкрэсліваюць: прызнаньне ўласных памылак ня ёсьць харэктэрнай рысай беларускіх палітыкаў — як афіцыйных, так і апазыцыйных. І таму ўчынік Аляксандра Казуліна выразна адрозніваецца ад іншых. Як ягоныя пра-бачэнні могуць паў-

лываць на імідж спадара Казуліна? Журналіст і палітоляг Аляксандар Класкоўскі лічыць, што гэтае пытанье ня простае:

(Класкоўскі:) "З аднаго боку, гэты жэст сапраўды выглядае выскарбодным. Аднак, на-самрэч, я думаю, гэта, хутчэй, перадусім тактычная дапамога рэдакцыі "Народнай Волі", якая цяпер аточаная судовымі пазовамі, і наагул пад пагрозай закрыцця. Што ж тычыцца грамадзкага рэзанансу, дык выпраўленню іміджу створанага руху, іміджу на-васьпечанага палітыка Казуліна, то тут ёсьць вялікае пытанье.

ЦІ БУДЗЕ ПРЫВАТНЫМ ПРАДПРЫМАЛЬНІКАМ ЛЯГЧЭЙ ПРАЦАВАЦЬ ПА НОВЫМ ПРЭЗЫДЕНЦКІМ УКАЗЕ?

Валер Карбалевіч, Менск. Новая перадача сэрыі "Экспртыза Свабоды". Удзельнік: на-меснік кірауніка Віцебскай абласной філіі аб'яднання "Пэрспэктыва" Барыс Элькін зь Віцебску і юрыст Сяргей Балыкін зь Менску.

(Валер Карбалевіч:) "Ужо колькі дзён Беларускае тэлебачанье распавядае пра тое, які важны ўказ выдаў Лукашэнка і як задаволеныя ім прадпрымальнікі. У пэўным сэнсе ў гэтым дакумэнце сапраўды зроблены крок насустрач прыватным прадпрымальнікам. Адным з галоўных іхных патрабаваньняў падчас страйку ў лютым-сакавіку гэтага году была адмена падатку на даданую вартасць. Але Лукашэнка падчас сустрэчы з прадпрымальнікамі 10 сакавіка цвёрда заяўвіў, што гэты падатак плаціць давядзецца. І ягоны ўказ ад 24 сакавіка 2005 году таксама прадугледжваў уплату падатку на даданую вартасць.

Але ў новым указе №285 "Аб некаторых мерах дзеля рэгуляванья прадпрымальніцкай дзейнасці" ад 18 чэрвеня фактычна даецца магчымасць замест гэтага падатку плаціць павышаную стаўку адзінага падатку. Ці можна гэта разглядаць як крок улады насустрач прадпрымальнікам?"

(Барыс Элькін:) "Ва ўладаў адна мэта. Ёй страшна патрабуюцца гроши і хуткія гроши, якія трэба недзе ўзяць. Я б ня стаў казаць, што гэта ёсьць крокам насустрач прадпрымальнікам. У гэтым указе няма захадаў дзеля паляпшэння становішча прадпрымальнікаў".

(Карбалевіч:) "Хачу ўдакладніць, што для прадпрымальніка лепш: плаціць павышаны адзіны падатак альбо падатак на даданую вартасць?"

(Элькін:) "Па вялікім рахунку, розніцы няма. Альбо заплаціць падатак на даданую вартасць зь вялікаю колькасцю папераў і разарыцца, альбо заплаціць вялікі адзіны падатак і разарыцца. Фінал у п'есы адзін".

(Сяргей Балыкін:) "Паводле новага ўказу плаціць давядзецца больш прыкладна ў трох разы. Падатак на даданую вартасць можна замяніць адным падаткам у цвёрдых сумах, які вызначаецца па формуле: адзіная стаўка падатку памножаная на трох.

Прадпрымальнікам давядзецца падняць цэны на свае тавары. Шмат хто зь іх пакіне бізнэс. Але ўсё ж плаціць адзіны падатак у цвёрдай суме лепш, чым вылічваць самому падатак на даданую вартасць, альбо, што яшчэ горш, калі яго вызначаецца нейкія контрольныя органы".

(Карбалевіч:) "Указ прадугледжвае новыя абмежаваныні ў дзейнасці прыватных прадпрымальнікаў. Так ім забараняецца мець больш за чатыры гандлёвыя і іншыя аб'екты, уключна з транспартнымі сродкамі. Як гэта можна пракаментаваць?"

(Элькін:) "У выніку ўказу прадпрымальнікам стала горш. Дзяржава ўсімі сродкамі абмяжоўвае прыватную ініцыятыву, умешваеца ў эканамічныя працэсы, якія самарэгулюяцца. Як я разумею, пастаўленая мэта зьнішчыць прыватную ініцыятыву. І пад гэты плян зъявіўся такі ўказ. Адзін прыклад з прыватнымі крамамі. Яны плацяць 78% падаткаў, а дазволеная нацэнка — 30%. І аддзел цэнаў аблыванкаму можа зачыніць усе прыватныя крамы, пазбавіць ліцэнзіі за два тыдні, таму што яны ўсе вымушаныя парушаць правілы цэнаваўтарэння.

Што тычыцца абмежаваньня ў валоданьні чатырма аб'ектамі. Да-сюль моцнага кантроплю ў абмежаваныні мець ня больш за трох наёмных супрацоўнікаў не было, то цяпер ён зъявіцца. І калі ўбачаецца парушэнні ў колькасці супрацоўнікаў ці аб'ектаў, то прадпрымальніка пазбавяецца ліцэнзіі".

(Балыкін:) "Гэтыя абмежаваньні ў чатыры аб'екты я лічу самым небяспечным у гэтым указе. Дадзены ўказ замяніў дэкрэт №4, які стравіў сваю сілу. Новыя абмежаваньні пашырліся і сталі больш жорсткімі. Невядома, як будзе реалізавана гэтае абмежаванье на чатыры аб'екты на практыцы. Не выключаю такой трактоўкі гэтага палажэння, што прадпрымальнік можа мець альбо чатыры шапікі, альбо трох шапікі і склад, альбо адзін шапік, два аўтамабілі і адзін склад.

Таксама небяспечным зъявіцца тое, што ўказ уводзіць новыя жорсткія штрафы. Уводзіцца абавязковое запаўненне кнігі ўліку твараў. І любыя недакладнасці ва ўліку караюцца штрафам да 50 базавых адзінак. Калі прадпрымальнік ня мае на працоўным месцы копіі дакументу аб уплаце

адзінага падатку, то можа быць аштрафаваны на пяць базавых адзінак. І такіх прыкладаў шмат. Усё гэта съведчыць пра тое, што ўлада імкненцца закруціць гайкі, паставіць прадпрымальнікаў у больш жорсткія ўмовы. Разуменне эканамічных проблемаў кірауніцтвам дзяржавы, Лукашэнкам такое, што прадпрымальнікі павінны быць уключаны ў нейкі дзяржаўны мэханізм, зъяўляцца "шрубам". І, паводле такіх уяўленняў, дзяржава павінна кіраваць прадпрымальнікамі адміністрацыйнымі мэтадамі. І гэты ўказ цалкам адпавядае такай дзяржаўнай палітыцы".

(Карбалевіч:) "Якая рэакцыя прадпрымальнікаў на гэты дакумент? Якія асноўныя прэтэнзіі да яго, прапановы?"

(Элькін:) "Мы прапануем альтэрнатыву яшчэ з сакавіка. Яе сутнасць палягае ў арганізацыі па расейскім варыянце — спрошчаная систэма мытнага афармлення і транспартнага грузаў з краінай (Туреччына, Кітай), дзе тавар купляецца. Але ўлады нашых прапановаў не падтрымалі. Гэты ўказ выклікаў моцную нэгатыўную рэакцыю прадпрымальнікаў. Таму што галоўныя яго сэнс — штрафы і забароны. Учора ў Менску пачала працу нарада старшыні ѿ саветаў рынкаў (гэта новыя органы, створаныя паводле папярэдняга ўказу Лукашэнкі), прадстаўнікоў грамадзкіх аб'яднанняў, прафсаюзаў прадпрымальнікаў. Абмяркоўваеца гэты ўказ. І стаўленне да ўказу адмоўнае. Таму што немагчыма будзе працаваць, прадпрымальнікі страцяць усё. Распрацоўваеца дакумент, які будзе надрукаваны, дасланы ѿ органы ўлады. Ёсьць надзея, што яшчэ нешта можна зъмяніць да 1 жніўня, зь якога ўказ уступае ў сілу".

Трэба мець на ўвазе такую акалічнасць. Калі ў Менску прадпрымальнікі яшчэ змогуць выжыць, то, напрыклад, у Віцебску альбо ў малых гарадах (Лёзна, Гарадок і іншых) сітуацыя горшай. Там у насельніцтва мала грошай, а значыць, ня могуць зарабляць і прадпрымальнікі".

(Элькін:) "Дарэчы, учора група тэлежурналістаў з тэлеканалу ОНТ прыехала на нашую прадпрымальніцкую нараду. Яны, нібыта, бралі інтэрвю ў трох прадпрымальнікаў зь невялікіх гарадоў. Я стаяў побач і бачыў, што падчас гэтага інтэрвю быў адключаны мікрофон. Я разумею, здымаю малюнак, каб потым уставіць свае камэнтары".

АДЗНАЧЫЛІ 81-Ы ДЗЕНЬ НАРАДЖЭНЬЯ ВАСІЛЯ БЫКАВА

У вёсцы Бычкі, дакладней, у мэмарыяльным музэі Васіля Быкава я не была каля году. І, як на мой погляд, зь леташняга адкрыцьця там нічога не зъмянілася: нават драўляная новая хатка, адбудаваная паводле аўтэнтычнага праекту на месцы зънесенай хаты сям'і Быкаўых, зусім не пацямнела за зіму. Але за гэты час, кажа ўдава малодшага брата пісьменніка і цяперашняя наглядчыца музэю Антаніна Быкава, тут пабывала вельмі шмат людзей – столькі, колькі ў Бычках, дзе сёньня жывуць усяго 23 чалавекі, ня бачылі ўжо даўно.

(Антаніна Быкава:) «Прыяжджаюць! І школьнікі, што ў вандрайкі ходзяць, і з санаторыі “Лясныя азёры” аўтобуса трыв, мусіць, былі. Зімой дык дарогу да нас занесла, неяк дабірацца было, а цяпер дык лета. Сястра Васіля стрыечная во прыехала, і пляменніцы з мужамі. Сястра дык была тут і летась, а гэтыя маладзейшыя – упершыню. Многа, многа сюды хто ездзіць!»

Акрамя сваякоў, у быкаўскім музэі сутрэліся ўчора прадстаўнікі віцебскага абласнога Таварыства беларускай мовы і культурна-асветнага цэнтра імя Язэпа Драздовіча, якім кіруе Ада Райчонак з Шаркоўшчыны. Проста ў музэі яны правялі імпрэзу, прысьвечаную Васілю Быкаву – віцебскі паэт Давід Сімановіч пачытаў вершы, бард Георгі

Станкевіч зь Бешанковічай прасьпіваў некалькі ўласных песень, старшыня абласной Рады ТБМ Іосіф Навумчык падараваў музэю ксэракопіі малюнкаў Васіля Быкава, якія, дарэчы, будуть уключаныя ў другое выданье кнігі “Быкаў на “Свабодзе”, і некалькі фотаздымкаў з мінулагодняга адкрыцьця і сьвяткавання 80-х угодкаў Васіля Быкава. Як і ў мінулым годзе, невялічкую экспурсію па мэмарыяльным музэі папрасілі правесьці сястру пісьменніка, Валянціну Быкаву.

(Валяніна Быкава:) «Так, мой брат. Гэта яшчэ пашукаць трэба такога брата! Такі ён быў добры, чулы, такі сумленны быў, што нават бяз сълёз і гаварыць не магу пра яго.

Спадарыня Валянціна вельмі прачула распавядала пра свайго брата, згадвалі свайго земляка аднавяскоўцы, і музэйная “Кніга водгукаў” папоўнілася за ўчорашні дзень яшчэ дзесяткам надпісаў удзячных наведнікаў.

Летась у Бычкі прыяжджалі шматлікія прадстаўнікі дзяржаўных уладаў: і раённых, і абласных. Учора прадстаўнікі улады не было. Вяскоўцы кажуць, што ня бачылі іх тут і цягам году. Зрэшты, як кажа дырэктар Вушацкага музэю, філіял якога ёсьць музэй у Бычках, Мікалай Кірпіч, раённае начальства амаль перастала цікавіцца быкаўскім музэем ці не адразу пасля адкрыцьця. Спачатку бу-

даўніцтва прысьпешвалі, а цяпер нікога не хвалюе, што нефарбаваныя съцены так і не апрацаваныя сродкам ад шашалюды іншых шкоднікаў, і што другія рамы для вокнаў дагэтуль ня зробленыя. Цяпер раённае кірауніцтва рыхтуеца да сьвяткавання 100-гадовага юбілею Петrusя Броўкі, мэмарыяльны музэй якога таксама месціцца ў Вушацкім раёне. Гэта філія менскага літаратурнага музэю. А што да пэрспэктыўаў музэю Васіля Быкава, то клопат пра гэта цалкам лёг на плечы вушацкіх “музэйшчыкаў” і перадусім дырэктара Мікалая Кірпіча.

(Кірпіч:) «Як мы тут выкруцімся, я ня ведаю, але мы расправавалі навуковую канцэпцыю і зробім экспазыцыю па Вушацкім пэрыядзе жыцьця Быкава – ад нараджэння да таго часу, як ён паехаў адсюль вучыцца. Ёсьць добрыя матэрыялы, малюнкі Васіля Быкава, так што зробім!»

Нагадаю слухачам, што гэты месяц у нашым эфіры прысьвеченны Васілю Быкаву. Цяпер некалькі разоў на тыдзень гучыць перадача Аляксандра Лукашука «Лісты на Свабоду» пра яго перапіску з Васілем Быкавым. Сёньня ў вечаровы эфіры – чарговая перадача цыклю. А на гэтым тыдні прагучаць і некалькі перадачаў Сяргея Навумчыка, прысьвеченых апошнім тыдням Васілю Быкаву.

Браніслава Станкевіч.

АЛЕКСАНДР ЛУКАШЕНКО ПОМИЛОВАЛ ЭКС-УПРАВЛЯЮЩУЮ ДЕЛАМИ ПРЕЗИДЕНТА ГАЛИНУ ЖУРАВКОВУ?

В феврале этого года суд признал ее виновной по ч.4 ст.210 Уголовного кодекса (хищение путем злоупотребления служебными полномочиями, совершенное организованной группой либо в особо крупном размере). В результате ее деятельности государству, по мнению правосудия, был нанесен ущерб в размере более 3 млн долларов. В ходе разбирательства Галина Журавкова виноватой считает себя только перед президентом.

Тем не менее суд, согласившись с прокурором, приговорил ее к 4 годам лишения свободы. Учитывая тяжесть обвинения, вердикт можно назвать относительно мягким. Однако на этом странное благоволение к Журавковой не закончи-

лось. Даже спустя несколько месяцев после суда ее не спешили этапировать в колонию.

По информации «БДГ», неофициально полученной из правоохранительных органов, Александр Лукашенко подписал указ о помиловании своей бывшей соратницы.

Когда же корреспонденты «БДГ» попытались официально подтвердить данные сведения, собеседники в официальных структурах не могли ни подтвердить, ни опровергнуть нашу информацию, хотя, казалось бы, чего уж легче. Единственный внятный ответ был получен от Департамента по исполнению наказаний МВД. Там заявили, что осужденная Журавкова не прибыла в места лишения свободы.

РАЗАМ РОБІМ ВАЛЕЙ-БОЛЬНУЮ ПЛЯЦОЎКУ

Да гэтай высновы прыйшлі актыўісты моладзевай ініцыятыва "Разам" з мікрараёна "Весялуха" (вул. Гагарына і іншыя). У сераду пасля працы моладзь мікрараёна "Весялуха" зрабіла планіроўку валейбольнай пляцоўкі дзвюма машынамі пяску, а таксама яе разметку з дапамогай вапны. Да

вечара моладзь нацягнула валейбольную сетку і сыгралі першы матч. Садзейнічанне ў стварэнні валейбольнай пляцоўкі аказала педагог-арганізатар СШ №2 г. Гарадка Л. Фірсава і дэпутат Гарадоцкага райсавету Л. Гаравы. У плацонах актыўістаў арганізацыя спаборніцтваў для моладзі мікрараёну.

ДЫСЦЫПЛІНА КУЛЬГАЕ

У пастухоў і арганізатараў выпасу кароў з Гарадоцкага райаграпрамснабу, якія зараз аб'ядноўвае сем гаспадарак раёну. Асабліва гэта датычыцца ў падраздзяленні "Мічурынскае", дзе на гэтым тыдні двойчы кауператыўныя каговы нанеслі шкоду і Гарадоцкаму лягасу і прыватным агародам в. Міхалі. Пакінутыя без належнага дагляду каговы пашкодзілі літомнік дэкарытыўных раслін лягасу, а таксама агароды жыхароў в. Міхалі. І ці здолеюць пакрыўджаныя уласнікі атрыманыя кампенсацыя, пакуль вялікае пытанне.

ГАРБАЧОЎСКІ СІНДРОМ

Раптоўна праявіўся на тэрыторыі Гарадоцкага раёна. Рашэннем райвыканкама 24 і 26 чэрвеня у гандлёвых кропках забаронен гандаль алкагольнымі напоямі, а таксама півам. Гэта прычуда мясцовай улады адбылася ў рэчышчы кампаніі за цвярозыя выпускныя вечары, якая раптоўна звалілася

на Беларусь. Здзіўляе поўная бязглуздасць гэтай меры, бо хто рыхтаваўся да папойкі, той атаварыўся загадзя. Але нашы буракраты рады выконваць любы загад, абы прагнунца перад вышэйшим кіраўніцтвам. Гэта было б весела, калі б адбывалася б не ў краіне, дзе мы жывём.

БЕЛАРУСКАЯ СЛУЖБА РАДЫЁ СВАБОДА

Час	кГц/Хвалі
18.00 – 20.00	9865/31, 15460/19
20.00 – 22.00	6150/49, 9865/31
22.00 – 24.00	7165/41, 9865/31
06.00 – 08.00	6140/49, 7190/41

У праграме:

... навіны зь Беларусі і ўсяго съвету, права чалавека, апазыцыя, улада, родная мова, эканоміка, культура, эміграцыя, праца ....

Сярэдня хвалі – 521 м (576 кГц).

Адрес: 220005 Менск – 5, п/с 111.

НАСТРОЙЦЕСЯ НА "СВАБОДУ" !

ВЯЛІКІЯ ТВОРЦЫ ЕЎРАПЕЙСКАЙ СЦЭНЫ

Напалеон (1769-1821)

Войнамі, дыпламатычнымі і дынастычнымі манеўрамі з'яднаў пад сваім скіпетрам цэлую Еўропу. Быў выбітным дзяржаўным арганізаторам. Узмацніў адміністрацыю, рэарганізаваў фінансавую і прайную сістэму, падпарадковаў сістэму адукацыі дзяржаве. У пераможаных дзяржавах звязтаўся да народу, па-над галовамі манаракаў, чым заваяваў папулярнасць.

Арыстыд Брыян (1862-1932)

Французскі палітык, парламентарый, пасол у Палаце Прадстаўнікоў, лаўрэат Нобелеўскай Прэміі Міру, 10-кратна выконваў функцыі прэмьера Францыі.

У 1927 г. прыняў ганаровае старшынства Саюзу Панеўрапейскага, які быў утвораны Рыхардам Кадэнхофам-Калергі. Сваю палітычную дзейнасць прысвяціў ідэі палітычнага аб'яднання Еўропы.

"Аб'яднацца, каб магчы жыць і расквітаць; гэта абсалютная неабходнасць, перад якой сёння стаяць народы Еўропы".

"Думаю, што паміж народамі, якія геаграфічна згрупаваныя, як народы Еўропы, павінна існаваць нешта падобнае да федэральнага саюзу; гэтыя народы павінны кожны момант мець магчымасць завязвання контактаў, дыскусіі аб сваіх інтэрэсах, прыняцца супольных рашэнняў, якія дазволілі бы ім у пэўны момант аказаць супраціўленне небяспечным сітуацыям, калі б такія паўсталі. Я хацеў бы прыкладзі ўсе намаганні, каб збудаваць менавіта такі саюз".

Альчыд дэ Гасперы (1881-1954)

У 1945-1952 быў прэмьерам Італіі. Шмат гадоў прысвяціў дапрацаванню праекту аб'яднанай Еўропы. Галоўнай думкай яго дзеянняў было імкненне да абароннай супольнасці як элементу, які забяспечвае мір і прадухіляе грамадзянскія войны. Прыхільнік і абаронца плюралістычнай дэмакратыі і таксама істотнай ролі парламенту ў інстытуціональнай сістэме дзяржавы.

"Мы імкнемся да ўтварэння федэрациі любячых свабоду еўрапейскіх дзяржаў, непасрэднага прадстаўніка народаў поруч з прадстаўніцтвам урадаў; еўрапейскіх збройных сілаў, абапёртых на дабравольную рэкордацию і адданых кіраўніцтву супольнасці народаў; супольнай праўнай сістэмы і еўрапейскага грамадзянства разам з грамадзянствам дзяржавы".

Йоган Вільям Баен (1897-1976)

Галяндскі палітык, міністр замежных спраў, стваральнік праекту Еўрапейскай эканамічнай супольнасці. Меў уласную канцепцыю Еўропы. Быў перакананы, што еўрапейская гісторыя створана не толькі з супрацоўніцтва і абмену, але і з войнаў і канфліктаў, аднак прынесла падabenства думак, супольныя каштоўнасці, блізкасць поглядаў на жыццё, супольныя карані цывілізацыі. Лічыў, што Еўропа патрабуе ўлады "наднароднай", незалежнай ад урадаў краін-удзельніц, здольнай да паступовага прыняцця ад іх адказнасці не толькі за галіну эканомікі, але таксама за сацыяльную сферу.

"Кожная новая ідэя свабодна запускае карані, за- надта свабодна, каб не выклікаць нецярпення ў тых, хто адкрыў яе першы. Але раз кінутая, набірае жыцця і – калі з'яўляецца добрай – прасякае незаўажна нават думкі тых, хто найболыш супраціўляецца, развіваеца і дажывае да таго дня, калі становіца прынятай як відавочная і нармальная".